

Regulamin praktyk zawodowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska.

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Praktyki zawodowe na kierunkach Geografia, Gospodarka Przestrzenna i Turystyka – studia I stopnia stanowią integralną część studiów i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu na ocenę na równi z innymi zajęciami objętymi programami nauczania. Przypisuje się im punkty ECTS określone w programach studiów.
2. Praktyki dyplomowe realizowane na kierunkach Geografia, Gospodarka Przestrzenna i Turystyka – studia II stopnia mogą być realizowane w Uniwersytecie Wrocławskim pod kierunkiem promotora pracy magisterskiej lub w zakładach pracy poza Uniwersytetem Wrocławskim. W pierwszym przypadku podstawą zaliczenia przedmiotu jest sprawozdanie studenta z działań podjętych podczas praktyk dyplomowych zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 6 do niniejszego regulaminu, na podstawie którego wypełnia się *Zaświadczenie o odbyciu praktyk dyplomowych*, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 7 do niniejszego regulaminu. W drugim przypadku procedura realizacji praktyk dyplomowych jest analogiczna z praktykami zawodowymi i mają zastosowanie przepisy Zarządzenia nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r. oraz procedury i zasady opisane poniżej wraz z załącznikami nr 1–5 do niniejszego regulaminu.
3. Praktyki zawodowe nieobjęte programami nauczania mogą odbywać się na wszystkich kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska. Ich realizacja odbywa się na podstawie odrębnych przepisów.
4. Zasady odbywania praktyk zawodowych prowadzących do uzyskania przygotowania do zawodu nauczyciela regulują odrębne przepisy.
5. Regulamin praktyk zawodowych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska jest dokumentem uzupełniającym do ogólnych warunków realizacji tych praktyk określonych w Zarządzeniu Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim.
6. Praktyki zawodowe realizowane są w oparciu o sylabusy przygotowane zgodnie z przyjętym w Uniwersytecie Wrocławskim wzorem oraz standardami.
7. Praktyki zawodowe mogą odbywać się na terenie całego kraju lub za granicą. Dopuszcza się różne formy realizacji praktyk zawodowych.
8. Praktyki zawodowe mogą odbywać się w różnych instytucjach i firmach, które realizują działalność zgodną z profilem odpowiednich studiów.
9. Student jest zobowiązany do aktywnego uczestnictwa w realizacji zadań objętych programem praktyk i wykonywania poleceń przełożonych w miejscu odbywania praktyk.

§ 2

Podstawowe założenia praktyk zawodowych

1. Głównymi celami praktyk zawodowych jest zdobycie i kształtowanie niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji. Szczegółowe cele dla praktyk

zawodowych na poszczególnych kierunkach studiów określają programy studiów, w szczególności sylabusy.

3. Wymagania stawiane studentom podczas praktyk zawodowych są opisane efektami uczenia się adekwatnymi do kierunku, na którym praktyki są realizowane.
4. Realizacja efektów uczenia się dla praktyk zawodowych powinna zostać osiągnięta poprzez udział studenta w pracach obejmujących zagadnienia wyszczególnione w programie praktyk.
5. Programy praktyk zawodowych opracowuje uczelniany opiekun praktyk. Są one załączane do umów realizacji praktyk.
6. Ewaluacji sylabusów i programów praktyk dokonuje wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia zgodnie z procedurami przyjętymi przez ten Zespół.

§ 3

Terminy realizacji praktyk zawodowych

1. Studenci realizują praktyki zawodowe zgodnie z programem studiów dla poszczególnych kierunków, w trybie ciągłym, w okresie nieprzewidzianym na realizację zajęć dydaktycznych, w terminach, które nie kolidują z wypełnieniem przez studenta innych obowiązków wynikających z odbywania studiów.
2. Szczegółowe terminy realizacji praktyk zawodowych są szczegółowo określone w *Organizacji roku akademickiego* obowiązującej studentów poszczególnych kierunków Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska.
3. Praktyki mogą być realizowane w innym terminie niż określone w pkt. 1 i 2, również w trybie nieciągłym, pod warunkiem, że odbywanie praktyk nie będzie kolidowało z wypełnieniem przez studenta obowiązków wynikających z toku studiów.
4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o przesunięcie realizacji praktyk zawodowych na inny rok studiów niż przewiduje to program nauczania.
5. Realizacja praktyk w innych terminach niż określone w pkt. 1 i 2 oraz w innym roku studiów, o czym mowa w pkt 4, wymaga zgody Prodziekana ds. dydaktycznych zgodnie z §2 pkt. 2 Zarządzenia nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r. Prodziekan podejmuje tę decyzję po zasięgnięciu opinii uczelnianego opiekuna praktyk.

§ 4

Organizacja praktyk zawodowych

1. Praktyki zawodowe mogą odbywać się w jednostkach umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla praktyk w programach studiów uchwalonych przez Radę Wydziału.
2. Nadzór dydaktyczny nad praktykami sprawuje uczelniany opiekun praktyk zawodowych powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich. Zakres jego obowiązków określa Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.
3. W celu nadzoru nad właściwą realizacją praktyk uczelniany opiekun praktyk organizuje obowiązkowe zebranie informacyjne dla studentów. Podczas spotkania uczelniany opiekun praktyk zapoznaje studentów z zasadami prowadzenia dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyk, formami kontroli i ewaluacji praktyk oraz warunkami, od których uzależnione jest zaliczenie praktyk.
4. Przed rozpoczęciem praktyk student zobowiązany jest zapoznać się z regulacjami określonymi w niniejszym Regulaminie.
5. Student we własnym zakresie znajduje miejsce odbywania praktyk zawodowych. Może także skorzystać z propozycji uczelnianego opiekuna praktyk lub listy miejsc odbywania praktyk zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału. Ustalenie miejsca odbywania praktyk zawodowych powinno nastąpić nie później niż miesiąc przed jej rozpoczęciem. Student ma przedstawić wypełnioną przez potencjalną jednostkę (instytucję, podmiot, inną jednostkę)

Deklarację przyjęcia studenta na praktyki zawodowe (Załącznik nr 1 Regulaminu praktyk zawodowych), którą weryfikuje i zatwierdza uczelniany opiekun praktyk.

6. Weryfikacji nowych miejsc praktyk dokonuje uczelniany opiekun praktyk na podstawie deklaracji wymienionej w pkt 5. W szczególnych przypadkach jako dodatkowe źródło informacji przy weryfikacji może posłużyć:
 - a) rozmowa ze studentem, przed rozpoczęciem przez niego praktyk – w przypadku miejsca proponowanego przez studenta,
 - b) rozmowa z przedstawicielami proponowanego nowego miejsca praktyk,
 - c) opinia lub pisemna rekomendacja od pracodawcy, absolwenta lub partnera Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska.
7. Weryfikacja nowych miejsc przyjmujących na praktyki powinna opierać się o kryteria uwzględniające: zakres i funkcje prowadzonej działalności jednostki przyjmującej, pozycję instytucji na rynku, jej strukturę organizacyjną, kwalifikacje kadry i możliwość osiągania efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych na poszczególnych kierunkach.
8. Procedura opisana w pkt 6 i 7 stosuje się odpowiednio do podmiotów, które zgłosiły się do Wydziału samodzielnie lub zostały polecone/zarekomendowane przez partnerów Wydziału lub studenta.
9. Przed rozpoczęciem praktyk student zobowiązany jest do ubezpieczenia się od następstw nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności cywilnej na czas trwania praktyk oraz złożenia u uczelnianego opiekuna praktyk zawodowych *Deklaracji* (Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.).
10. Po trzymaniu dokumentów wymienionych w pkt 5 i 9 uczelniany opiekun praktyk wypełnia *Skierowanie na praktykę* zgodnie ze wzorem (Załącznik Nr 4 do Zarządzenia Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.).
11. Student odbywa praktyki zawodowe na podstawie umowy zawartej przez uczelnię z zakładem pracy lub z inną jednostką przyjmującą studenta na praktyki. Umowa sporządzana jest zgodnie z obowiązującym wzorem i w imieniu uczelni podpisywana przez Dziekana (Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.). Wzór umowy może być przystosowany (uzupełniony) do potrzeb Wydziału lub instytucji/jednostki przyjmującej studenta na praktykę. Student jest zobowiązany zadbać, by jeden z egzemplarzy umowy przeznaczony dla Uniwersytetu Wrocławskiego został przekazany w postaci oryginału (nie skanu) uczelnianemu opiekunowi praktyk przed rozpoczęciem praktyk. Bez dopełnienia tego obowiązku student nie może podjąć praktyk zawodowych.
12. Student w porozumieniu z opiekunem w miejscu odbywania praktyk oraz uczelnianym opiekunem praktyk ustala zakres zadań i obowiązków, które będzie realizował w trakcie praktyk zawodowych. Zakres zadań i obowiązków bezwzględnie musi realizować efekty uczenia się zapisane w odpowiednim sylabusie praktyk zawodowych.
13. W trakcie odbywania praktyk zawodowych student wypełnia część 1 *Dziennika praktyk zawodowych* (Załącznik nr 2 Regulaminu praktyk zawodowych), która wraz z wypełnionym przez jednostkę przyjmującą *Zaświadczeniem o odbyciu praktyk zawodowych* (Załącznik nr 3 Regulaminu praktyk zawodowych) jest podstawą do zaliczenia studentowi praktyk zawodowych.
14. W *Zaświadczeniu o odbyciu praktyk zawodowych* uczelniany opiekun praktyk zawodowych w miejscu odbywania praktyk dokonuje oceny kompetencji praktykanta i wpisuje sugerowaną ocenę.
15. Student ma obowiązek skrupulatnego i bieżącego wypełniania *Dziennika praktyk zawodowych*.
16. Student, który naruszy w rażący sposób dyscyplinę pracy, spowoduje zagrożenie dla życia lub zdrowia, może zostać odwołany z praktyk.

§ 5

Zaliczanie praktyk zawodowych

1. Student po odbyciu praktyk zawodowych w terminie ustalonym przez uczelnianego opiekuna praktyk składa u niego *Dziennik praktyk zawodowych* i *Zaświadczenie o odbyciu praktyk zawodowych*, o których mowa w §4 pkt. 13, wraz z ankietami ewaluacyjnymi, o których mowa w §6 pkt. 2.
2. Zgodność przebiegu praktyk zawodowych z programem studiów stwierdza uczelniany opiekun praktyk na podstawie przedłożonego przez studenta *Zaświadczenia o odbyciu praktyk zawodowych*. W przypadku wątpliwości, uczelniany opiekun praktyk zwraca się do odpowiedniego miejsca odbywania praktyk z wnioskiem o wyjaśnienia.
3. Uczelniany opiekun praktyk może przeprowadzić rozmowę z praktykantem na temat przebiegu praktyk.
4. Praktyki zawodowe zalicza uczelniany opiekun praktyk (jeśli nie stanowią o tym odrębne przepisy regulowane w Zarządzeniu Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.), dokonując odpowiednich wpisów na *Zaświadczeniu o odbyciu praktyk zawodowych* i w dokumentacji przebiegu studiów.
5. Uczelniany opiekun praktyk uwzględnia w ocenie praktyk zawodowych studenta wskazania pracodawcy/jednostki przyjmującej na praktyki zawarte w *Zaświadczeniu o odbyciu praktyk zawodowych*, biorąc pod uwagę również kompletność i merytoryczną poprawność przedstawionej przez studenta dokumentacji (o której mowa w pkt. 1) oraz przestrzeganie przez studenta terminów ustalanych przez uczelnianego opiekuna praktyk, a dotyczących organizacji praktyk zawodowych (np. terminów ustalania miejsc praktyk, odbioru umów, terminów zaliczeń itp.).
6. Uczelniani opiekunowie praktyk wprowadzają oceny zaliczonych praktyk do protokołów w USOS i dostarczają do Dziekanatu *Zaświadczenia o odbyciu praktyk zawodowych* dotyczące każdego studenta oraz sprawozdanie ze zrealizowanych praktyk wraz z wykazem miejsc, w których studenci realizowali praktyki. W USOS zostają odnotowane dla każdego studenta informacje dotyczące zrealizowanych praktyk (nazwa zakładu pracy/instytucji i dane identyfikujące, termin realizacji praktyk, miejsce realizacji praktyk, jeśli jego lokalizacja jest inne niż adres zakładu pracy/instytucji).
7. Dokumentację dotyczącą praktyk (deklaracje, umowy, ankiety ewaluacyjne), za wyjątkiem *Zaświadczeń o odbyciu praktyk zawodowych*, przechowuje uczelniany opiekun praktyk ze strony uczelni przez okres pięciu lat. Po tym okresie nastąpi archiwizacja dokumentów zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązującą na Uniwersytecie Wrocławskim. Potrzebę przeprowadzenia archiwizacji uczelniany opiekun zgłasza dyrekcji odpowiedniego Instytutu.
8. *Zaświadczenia o odbyciu praktyk zawodowych* przechowuje Dziekanat jako część dokumentacji przebiegu studiów.

§ 6

Ewaluacja miejsc odbywania praktyk i hospitacje praktyk zawodowych

1. W trakcie realizacji praktyk zawodowych uczelniany opiekun praktyk może kontaktować się z miejscami przyjmującymi studentów na praktyki telefonicznie lub mailowo. Ma to na celu nadzór nad realizacją praktyk.
2. Po zakończeniu praktyk student i opiekun praktyk zawodowych w miejscu odbywania praktyk wypełniają ankiety ewaluacyjne, które stanowią podstawę ewaluacji miejsca odbywania praktyk zawodowych. Wzór ankiety dla studenta zawarty jest w części II Dziennika praktyk zawodowych (Zał. nr 2 Regulaminu praktyk zawodowych), zaś dla pracodawcy zawarty jest w Zał. nr 4 Regulaminu praktyk zawodowych. Ewaluacji dokonuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

3. W szczególnych przypadkach, zwłaszcza w przypadku podmiotów przeprowadzających praktyki dla więcej niż pięciu studentów Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska rocznie, przeprowadza się hospitacje praktyk.
4. Hospitacji dokonuje się zgodnie ze standardami przyjętymi na Wydziale, określonymi procedurą hospitacji zajęć, w celu weryfikacji zgodności przebiegu praktyk z jej programem oraz zakładanymi efektami uczenia się. Wzór formularza hospitacyjnego zawarty jest w Zał. nr 5 Regulaminu praktyk zawodowych.
5. Miejsca praktyk, które otrzymają negatywny wynik hospitacji, nie mogą realizować praktyk dla nowych studentów przez okres wskazany przez zespół hospitujący, nie dłuższy niż cztery lata.

§ 7

Realizacja praktyk zawodowych w miejscu zatrudnienia lub innej zawodowej aktywności studenta

1. O pozwolenie na realizację praktyk zawodowych w miejscu zatrudnienia lub innej zawodowej aktywności studenta może ubiegać się student, który wykonuje pracę zawodową, której charakter wymaga wiedzy i umiejętności kształtowanych w trakcie odbywanych studiów, lub odbywa staż spełniający te wymagania, pod warunkiem, że okres pracy bądź realizacji stażu jest nie krótszy od wymaganego czasu trwania praktyk i pokrywa się czasowo z terminem odbywania praktyk. Praca zawodowa musi być udokumentowana poprzez: umowę o pracę, umowę zlecenie, umowę o dzieło, umowę o wolontariacie, własną działalność gospodarczą. Konieczny jest także dokument zawierający szczegółowy zakres obowiązków i czynności wykonywanych na stanowisku, podpisany przez pracodawcę lub osobę upoważnioną. Wskazane jest także dołączenie opinii pracodawcy o studencie jako pracowniku. Staż musi być udokumentowany przez umowę stażową i dokument opisujący przebieg stażu (realizowane zadania, obowiązki).
2. Student może ubiegać się jeden raz w czasie trwania stosunku pracy w tej samej instytucji, organizacji, firmie o pozwolenie na realizację praktyk na podstawie udokumentowanej (jak w pkt. 1) pracy zawodowej, chyba że zmianie ulegnie stanowisko pracy i zakres obowiązków, adekwatnie do wymagań praktyk realizowanych na dalszych etapach kształcenia.
3. W celu realizacji praktyk na podstawie pracy zawodowej lub stażu student składa wniosek (zał. nr 6 do Zarządzenia Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.) – wraz z dokumentacją (jak w pkt. 1) – do Prodziekana ds. dydaktycznych, który zasięga opinii uczelnianego opiekuna praktyk, czy zakres obowiązków realizowanych w pracy poza uczelnią jest zgodny ze specyfiką studiowanej specjalności i czy możliwa jest realizacja efektów uczenia się.
4. Aktywność studenta o charakterze badawczym, eksperckim lub projektowym, może być uznana za formę realizacji praktyk, o ile czas trwania tej aktywności jest nie krótszy od wymaganego czasu trwania praktyk, jest ona wykonywana pod opieką pracownika Uniwersytetu Wrocławskiego lub innej uczelni lub instytucji badawczej oraz wypełnia efekty uczenia się założone dla praktyk zawodowych.
5. W celu realizacji praktyk na podstawie aktywności opisanej w pkt 4 student składa wniosek do Prodziekana ds. dydaktycznych, który musi zawierać zakres obowiązków i czas ich realizacji potwierdzony przez pracownika Uniwersytetu Wrocławskiego lub innej uczelni lub instytucji badawczej. Prodziekan przed wydaniem decyzji zasięga opinii uczelnianego opiekuna praktyk, czy działalność ta jest zgodna ze specyfiką studiowanej specjalności i pozwoliła na zrealizowanie efektów uczenia się przypisanych do praktyk.
6. Student może ubiegać się również o uznanie ocen i punktów ECTS z innych praktyk zawodowych realizowanych na innych kierunkach studiów, pod warunkiem, że pokrywają się one z ogólnym profilem kierunku studiów realizowanych przez studenta i ze specyfiką studiowanej dziedziny nauki oraz wypełniają efekty uczenia się założone dla praktyk

zawodowych realizowanych na poszczególnych kierunkach na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska.

7. Uwarunkowania możliwości realizacji praktyk zawodowych w miejscu zatrudnienia lub innej zawodowej aktywności studenta regulują przepisy Zarządzenia Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.: §9 i §10.
8. Wniosek o realizację praktyk zawodowych w oparciu o przesłanki opisane w pkt 1 i 4 wraz z odpowiednią dokumentacją student składa w dziekanacie co najmniej na miesiąc przed przewidywanym terminem odbywania praktyk.
9. Rozstrzygnięcia w sprawie realizacji praktyk zawodowych w miejscu zatrudnienia lub innej zawodowej aktywności studenta podejmuje Prodziekan ds. dydaktycznych po uzgodnieniu z uczelnianym opiekunem praktyk.
10. Student, uzyskawszy pozytywną decyzję Prodziekana ds. dydaktycznych w sprawie realizacji praktyk zawodowych w miejscu zatrudnienia lub innej zawodowej aktywności studenta, zobowiązany jest dostarczyć uczelnianemu opiekunowi praktyk kopię decyzji najpóźniej w dniu ustalonym na dzień zaliczenia praktyk zawodowych.

§ 8

Postanowienia dodatkowe

1. Na podstawie sprawozdań uczelnianych opiekunów praktyk, o których mowa w § 5 pkt 6, Dziekanat przygotowuje zbiorcze zestawienia miejsc realizacji praktyk zawodowych, które powinny być zamieszczone na stronie internetowej Wydziału najpóźniej do końca trzeciego miesiąca po zakończeniu semestru, w którym dane praktyki były realizowane. Zestawienia te mogą służyć studentom w kolejnym roku jako wskazówka przy poszukiwaniu miejsc realizacji praktyk.
2. Praktyki zawodowe są nieodpłatne, jednakże pracodawca przyjmujący stażystę może ustalić wynagrodzenie za czynności wykonywane przez studenta w ramach praktyk. Warunki wynagrodzenia ustala odrębna umowa między pracodawcą i studentem.
3. Uczelnia nie pokrywa kosztów ponoszonych przez studentów w jednostkach organizacyjnych (zakładach pracy), związanych z realizacją praktyk.
4. W związku z odbywaniem praktyk zawodowych studentowi nie przysługują ze strony uczelni żadne dodatkowe świadczenia finansowe lub rzeczowe.
5. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się przepisy Zarządzenia Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r.